

De louwmaand.

De eerste maand van het jaar 2026 januari, is weer aangebroken.

De naam januari is afkomstig van een van de oudste Romeinse goden, de god Ianus. Hij werd vaak afgebeeld als de god van de poorten, als de man met twee gezichten. Hij keek dus naar binnen in de stad maar tegelijkertijd ook naar buiten. Maar hij keek ook naar het verleden en in de toekomst. Op de negende dag van deze eerste maand werd zijn feest gevierd.

Een oude naam voor januari is de louwmaand, letterlijk de looimaand van het woord louwen dat looien betekent.

We hebben de langste nacht en de kortst dag van 2025 ook al gehad en, zoals een oud spreekwoord zegt “als de dagen lengen, gaat de winter strengen” is de temperatuur buiten ook gaan dalen. Het schijnt toch wel winter te worden.

De bomen - behalve de naaldbomen - hebben nu tenslotte al hun bladeren verloren en nu kunnen we goed zien wat er tussen al die takken verstopt zat. Dat levert soms een leuke verrassing op. Ik zag, in de nu kale bomen op de Vrakkerstraat op Boshoven, in een van de kale kruinen het nest van een hoornaar zitten.

Gezien de plaats, vorm en de grootte van dit nest is het van de Aziatische hoornaar. Deze is wat kleiner dan de Europese hoornaar ook wel paardenwesp die wel tot 3,5 cm lang kan worden. De Aziatische hoornaar is een zogenaamde invasieve exoot. Hij is een roofdier en jaagt op andere insecten. Voor imkers is hij een ramp omdat hij ook op honingbijen jaagt.

De bevruchte, jonge koningin maakt in het voorjaar een klein nestje, meestal op een beschutte plaats waar de eerste werksters worden grootgebracht. Begin zomer beginnen die een groter nest te bouwen meestal hoog in de top van een boom.

Dat nest is groot, soms zo groot als een skippybal bal en er kunnen wel meer dan duizend hoornaars in leven. Zo'n nu verlaten nest zag ik op de Vrakkerstraat. Het is nu leeg en heel groot. Het is bijna niet te begrijpen dat insecten, die maar 2 cm groot zijn, dat hebben kunnen bouwen.

Europese hoornaar

De Europese hoornaar is zoals gezegd groter dan zijn Aziatisch familielid. Ze maken hun nest voornamelijk in holle ruimtes zoals holle bomen of, zoals enkele jaren geleden bij mij in de tuin in een niet bewoond vogelnestkastje. Ze zijn niet agressief en als je uit de buurt van hun nest blijft, is er niets aan de hand.

Naast dit insectennest vind je nu in de bomen ook diverse vogelnesten in alle groottes en maten. Een heel opvallend nest, dat eruit ziet als een grote ronde bal maar dan van takken, is het nest van de ekster. Ook hoog in de bomen, maar dan van takken en voorzien van een dak. Vandaar ook die bolle vorm. Dat dak is een bescherming tegen roofvogels die de jonge vogels nu niet kunnen zien in hun nest. Ik zou zeggen, ga naar buiten op verkenning. Ook nu is er nog genoeg te zien.

Herman Beuvers

